

СТАНОВИЩЕ

От проф. д.ю.н. Йонко Кунчев относно дисертационен труд на Петя Константинова Хаджийска за присъждане на научна и образователна степен „доктор” на тема „Неправораздавателни наказателни съдебни производства”

Темата на дисертацията представлява научен и практически интерес, защото дейността на съда и извън сферата на наказателното правораздаване оказва много съществено влияние върху ефективността на наказателния процес. В същото време следва да се изтъкне, че темата е твърде широка. В дисертацията сполучливо е очертан целия спектър на неправораздавателната дейност на наказателния съд в досъдебното и съдебното производство. От тази гледна точка е постигната задоволителна пълнота на изследваната материя.

Върху основата на общата характеристика на неправораздавателната дейност акцентът в дисертацията правилно е поставен върху различните форми на неправораздавателна дейност в двете фази на процеса. Особено внимание е обърнато на контролните функции на съда върху дейността на органите на досъдебното производство при вземането на мерки за процесуална принуда и провеждането на някои действия по разследването чрез които имат принудителен характер и се създават предпоставки за накърняване конституционни права на гражданите.

Дисертацията е написана с добре издържан научен стил. Докторантът свободно владее наказателноправната материя, умело се позовава на разпоредбите на НПК като ги подлага на обстоен логичен анализ. В дисертацията са направени много предложения за изменения и допълнения на НПК, които намирам за удачни. Видно е, че работата по дисертацията е допринесла е оказала позитивно влияние върху развитието на научните способности на докторантката Петя Хаджийска. Всичко това ми дава основание да оценя положително нейния дисертационен труд.

По отношение на него могат да бъдат направени и някои принципни бележки и препоръки, които според мен следва да вземе предвид при по-нататъшната си изследователска дейност. Ето някои от най-основните.

Първо, дисертацията много би спечелила ако бе подготвена на базата на научно емпирично изследване на неправораздавателната дейност на съда. Пропуснатата е добра възможност за осигуряване на научна емпирична база, която би могла да бъде основа за много предложения за усъвършенстване на неправораздавателната дейност на наказателния съд. Докторантката е подхождала към темата само от гледна точка на процесуалната регламентация на неправораздавателната дейност на съда. Много по-интересно и по-задълбочено би било изследването ако тази дейност бе анализирана от гледна точка на съда, през призмата на неговата практика. Не е достатъчно просто да се възпроизвеждат норми от НПК като например, че съдът дава разрешение за извършване на отделни действия по разследването или одобрява протоколът за тяхното извършване в предвидените в кодекса случаи. От теоретична и практическа гледна точка представлява интерес въпросът за критериите, които съдът използва при осъществяването на тази дейност. Как например съдът преценява дали органът на досъдебното производство има достатъчно основание да предполага, че в дадено помещение или лице се намират предмети, книжа, компютърни информационни системи от значение за делото. Доколко съдът има реална възможност за такава преценка. Каква изобщо е практиката в това отношение. Дали разрешение се дава формално или наистина съдът правилно преценява основанието за извършване на съответното действие по разследването.

Второ, има известно нарушение на баланса между представянето на обекта на неправораздавателната дейност на наказателния съд и самата неправораздавателна дейност. В резултат на това ненужно много място е отделено на същността на мерките за процесуална принуда, както и на други наказателнопроцесуални институти, които са предмет на неправораздавателна дейност на наказателния съд.

Трето, в дисертацията не е цитиран нито един научен труд. Посочената литература е представена като библиография, а не като ползвани източници при разработването на дисертационния труд.

Четвърто, приносите в дисертацията са представени като процес на изследователска работа, а не като резултат от тази дейност. Изследването на какъвто е да е проблем само по себе си не може да бъде принос; то е път към постигането на значим за науката и практиката резултат.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Направените критични бележки не разколебават общата ми положителна оценка на дисертационния труд. Ако ги вземе предвид в бъдещата си научноизследователска работа вярвам, че докторантката би могла да израсне като много добър учен. На базата на цялостната ми оценка на дисертационния труд, приемам, че Петя Хаджийска е достойна да получи образователната и научна степен „доктор”

Подпис:

(проф. д.ю.н. Й.Кунчев)